08/05/2019

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος για την ειρήνη στην οικογένεια

/ Γνώμες

Ἡ χριστιανική οἰκογένεια, κατά τον Ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο, ἀποτελεῖ χῶρο πνευματικῆς προπόνησης καί ἄσκησης, παλαίστρα καί γυμναστήριο τῆς ἀρετῆς. Δίνει, ἔτσι, τήν δυνατότητα στά μέλη της -ὅταν λειτουργεῖ θεοπρεπῶς, ὡς «κατ' οἶκον Ἐκκλησία»- νά ἀντιμετωπίσουν μέ ἐπιτυχία τούς πειρασμούς τῆς ζωῆς στό πλαίσιο τῆς εὐρύτερης κοινωνίας. Μοιάζει ἡ οἰκογένεια, θά λέγαμε, μ΄ ἕνα προπονητήριο.

-Πῶς προετοιμάζονται αὐτοί πού δίνουν ἀγῶνες; Πηγαίνουν πρῶτα, μόνο μέ τόν προπονητή τους, στό στάδιο καί κάνουν προπόνηση. Κατά παρόμοιο τρόπο,

λειτουργεῖ ἡ σωστή οἰκογένεια. Τό παιδί ἐντός της προπονεῖται, ὥστε νά μπορέσει μετά νά βγεῖ στόν στίβο, πού λέγεται κοινωνική ζωή, καί ἐκεῖ νά διαπρέψει κατά Θεόν.
Τό ἔργο τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς, πού ἀσκοῦν οἱ γονεῖς στά παιδιά, παρομοιάζεται ἀπό τόν Ἱερό Χρυσόστομο μέ τήν ἀκρίβεια τῆς καλλιτεχνικῆς ἐργασίας τῶν ζωγράφων καί τῶν γλυπτῶν. Αὐτοί ἀφαιροῦν τό περιττό καί προσθέτουν ἐκεῖνο πού λείπει.

Θά πρέπει ὁ γονιός, ὁ πατέρας καί ἡ μητέρα, νά εἶναι σέ ἐγρήγορση. Ὀφείλουν νά ἐπισημαίνουν στά παιδιά τό καλό καί τό κακό. Αὐτό πού εἶναι περιττό, θά πρέπει νά τό κόβουν· γιά παράδειγμα τά διάφορα (κατά κανόνα ἐμπαθή καί ἐγωιστικά) θελήματα.
Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, θά πρέπει νά προσθέτουν αὐτό πού λείπει: Μέ τήν διδασκαλία ὀφείλουν νά φωτίζουν τά παιδιά, ὥστε νά προοδεύουν στήν γνώση τοῦ Θεοῦ καί στήν ἄσκηση-πραγμάτωση τῆς ἀρετῆς.
Ὅπως λέει ὁ Ἱερός Χρυσόστομος, ἀπαιτεῖται καθημερινή παρακολούθηση τῶν παιδιῶν καί ἀπό τούς δυό γονεῖς. Ἀπαιτεῖται διάθεση ὅλου τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τους, ὥστε μέ τούς κατάλληλους παιδαγωγικούς χειρισμούς τους νά ἐπιτευχθεῖ:
α) ἡ αὔξηση τῶν φυσικῶν προσόντων τους, ἀλλά καί
β) ἡ μείωση καί τελικῶς ἡ ἐξάλειψη τῶν ἐλαττωμάτων τους.

Ἡ ἐκκοπή τῶν ἐλαττωμάτων καί ἡ διατήρηση τῆς εἰρήνης.

Οἱ γονεῖς, ὡς καλοί ἀγαλματοποιοί, σύμφωνα μέ τόν ἱερό Χρυσόστομο, ἐργάζονται στίς ψυχές τῶν παιδιῶν τους.

Θά πρέπει ἐσύ, πατέρα καί μητέρα, νά τά βοηθήσεις, κατ΄ ἀρχήν νά ἀνακαλύψουν τά προσόντα, τά τάλαντα, πού τούς ἔχει δώσει ὁ Θεός.
Ὅλοι ἔχουμε τάλαντα, ἰδιαίτερα χαρίσματα. Θά πρέπει ὁ γονιός, λοιπόν, μέ το ἄγρυπνο μάτι του νά ἐπισημάνει τά τάλαντα πού ἔχει τό κάθε παιδί του. Στή συνέχεια, θά πρέπει νά βοηθήσει τό παιδί, ὥστε αὐτό νά καλλιεργήσει τίς καλές του κλίσεις καί ἀπ' τήν ἄλλη πλευρά νά ἀποβάλλει τίς ἀδυναμίες-ἐλαττώματά του.

Ὑπάρχουν παιδιά πού εἶναι τεμπέλικα. Πρέπει νά κοπεῖ αὐτό, νά ξεπεραστεῖ. Εἶναι ἄλλα πού εἶναι γκρινιάρικα, κατσούφικα ἤ εἶναι ἀνυπάκουα. Πολλές τέτοιες ἀδυναμίες καί ἐλαττώματα ὑπάρχουν.

Θά πρέπει νά τά ἐπισημαίνουν οἱ γονεῖς ἀφενός, καί ἀφετέρου σιγά-σιγά, μέ διάκριση, νά τά κόβουν. Μέ σεβασμό στήν ἐλευθερία τοῦ παιδιοῦ, ἀλλά καί μέ φροντίδα καί κάποια διακριτική στέρηση τῆς ἀπόλυτης ἐλευθερίας.

Δέν πρέπει νά λένε: «Ἄφησέ το τό παιδί νά κάνει ὅ,τι θέλει». Οὔτε ἀπ΄τήν ἄλλη

πλευρά, ὅμως, νά μποῦν «ὡς ταῦρος ἐν ὑαλοπωλείῳ» καί νά τά διαλύσουν ὅλα μέσα στήν ψυχή τοῦ παιδιοῦ τους.

Θά πρέπει μέ διάκριση νά ἐνεργοῦν: νά τοῦ «κόψουν τό θέλημα», ἀλλά μέ τέχνη, μέ τρόπο. Εὔκολα, τότε, θά ὑπακούει καί δέν θά ἀντιδρᾶ, αἰσθανόμενο ὅτι τό ἀγαποῦν.

Λέγει ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ: «Οἱ γονεῖς μήν παροργίζετε τά τέκνα ἡμῶν» δηλαδή, οἱ γονεῖς δέν πρέπει νά παροργίζετε τά παιδιά, δέν πρέπει νά τά φτάνετε σέ κατάσταση ὀργῆς.
Ἡ ἀγωγή θέλει τρόπο, θέλει τέχνη. Εἶναι ἡ πιο μεγάλη τέχνη. Καλοῦνται οἱ εἰρηνικοί γονεῖς νά βοηθήσουν τό παιδί νά εἰρηνεύσει καί αὐτό ἀληθινά. Ἡ βοήθεια θά πρέπει νά δίνεται μέ τέτοιο τρόπο, ὥστε τό παιδί νά μήν φτάσει νά ὀργιστεῖ καί νά ἀγανακτήσει.
Συμπερασματικά.
Ἡ πηγή τῆς ἀληθινῆς εἰρήνης εἶναι ὁ Χριστός. Χωρίς Αὐτόν δέν εἰρηνεύει ὁ ἄνθρωπος ἀλλά οὔτε καί ἡ οἰκογένεια. Χωρίς Αὐτόν δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει ὀρθή ἀγωγή, δηλ. ὁδήγηση τῶν ψυχῶν μας στήν Εἰρήνη καί στήν Ἀνάπαυση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.
Ἄς εὐχηθοῦμε ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ νά βασιλεύει μέσα στίς σύγχρονες οἰκογένειες. Γιά νά γίνει αὐτό, θά πρέπει αὐτή νά βασιλεύει στίς ψυχές ὅλων ὅσοι τίς συναποτελοῦν (στόν πατέρα, στήν μητέρα, στά παιδιά καί σ’ ὅποιον ἄλλον ζεῖ μαζί τους).
Ἡ Εἰρήνη, ὁ Χριστός, ἄς εἶναι τό πλέον ἐραστό, τό πρῶτο ζητούμενο ἀπό ὅλους μας. Τότε, ἀφ’ ἑνός θά ἐπιτύχουμε τήν σύμπηξη εὐλογημένων εἰρηνοφόρων οἰκογενειῶν -ὅσοι ἔχουμε κληθεῖ γι’ αυτό-, οἱ ὁποῖες θά εἶναι ἐργαστήρια σωτηρίας· ἀφ’ ἑτέρου ὅλοι μας θά ἐπιτύχουμε τήν εἴσοδο στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ τῆς Εἰρήνης ὡς μία μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Χριστοῦ, ὡς Ἐκκλησία.
«Ἐν εἰρήνῃ ἄς παρακαλέσουμε τόν Κύριο γι’ αυτό».

Ἱερομόναχος Σάββας Ἁγιορείτης